Kjarasamningur Samiðnar við Samtök atvinnulífsins (SA)

Meginmarkmið kjarasamningsins

I. Lækkun verðbólgu með samstilltu átaki

II. Endurreisn tilfærslukerfa vinnandi fólks

III. Stöðugleiki til næstu ára

Meginmarkmið kjarasamningsins

- Lækkun verðbólgu með samstilltu átaki verkalýðshreyfingar, ríkis, atvinnurekenda, sveitarfélaga og annarra
- Stefnt að hraðri lækkun verðbólgu og lækkun vaxta
- Hófstilltar launahækkanir
- Fyrirtæki lækki hagnaðarkröfu sína, með lægri álagningu
- Hófleg hækkun opinberra gjalda ríkis og sveitarfélaga
- Ströng forsenduákvæði
- Allir þurfa að taka þátt og skila sínu

Meginmarkmið kjarasamningsins

- Húsnæðismál
- Endurreisn tilfærslukerfa heimila vinnandi fólks
  - *a) vaxtabætur til húsnæðiseigenda*
  - *b) húsaleigubætur fyrir leigjendur*
  - *c) barnbætur fyrir barnafjölskyldur*

- Meginmarkmið samnings þessa er að stuðla að minnkun verðbólgu og lækkun vaxta með samstilltu átaki, sem er mikið hagsmunamál heimila og fyrirtækja. Jafnframt er markmið samningsins að auka kaupmátt launafólks, skapa fyrirsjáanleika í efnahagslífinu og draga úr verðbólguvæntingum.

Lengd og tímalína kjarasamnings

- Langtímasamningur til fjögurra ára
- Gildistími: 1. febrúar 2024 til 31. janúar 2028

Almenn atriði kjarasamnings

- Launahækkanir eru á formi blandaðrar leiðar krónutölu og prósentu

	1. febrúar 2024	1. janúar 2025	1. janúar 2026	1. janúar 2027
	3,25%, þó að lágmarki 23.750 kr.	3,50%, þó að lágmarki 23.750 kr.	3,50%, þó að lágmarki 23.750 kr.	3,50%, þó að lágmarki 23.750 kr.
Skurðpunktur:	730.769 kr *	678.571 kr *	678.571 kr *	678.571 kr *

**fyrir ofan skurðpunkt hækka laun um prósentur (%)*

- Aðrir kjaratengdir liðir taka almennum hækkunum í kjarasamningi

Almenn atriði kjarasamnings

- Persónuuppbætur árin 2024 - 2027:

	Desemberuppbót	Orlofsuppbót
2024	106.000 kr	58.000 kr
2025	110.000 kr	60.000 kr
2026	114.000 kr	62.000 kr
2027	118.000 kr	64.000 kr

Almenn atriði kjarasamnings

- Þann 1. janúar 2025 verður eftirfarandi breyting á ákvæðum um yfirvinnu 1 og 2:

Breyting á fjölda klukkustunda í yfirvinnu 1

31. janúar 2024	1. janúar 2025	1. janúar 2027
17,33 klst.	15,16 klst.	13,00 klst.

Breyting á fjölda klukkustunda í yfirvinnu 2

31. janúar 2024	1. janúar 2025	1. janúar 2027
yv2 umfram 17,33 klst.	yv2 umfram 15,16 klst.	yv2 umfram 13 klst.

Forsenduákvæði-
Launa- og forsendunefnd

- Samningurinn stendur og fellur með því að markmið um lækkun verðbólgu náist, sem aftur er forsenda vaxtalækkunar.
- Til að styrkja forsendur og markmið kjarasamninganna mun sérstök **launa- og forsendunefnd** taka þegar til starfa. Nefndin skal skipuð fjórum fulltrúum tilnefndum af SA og fjórum tilnefndum af samninganefndum þeirra aðildarfélaga ASÍ sem að sameiginlegum samningsforsendum standa.
- Verkefni nefndarinnar er að fylgjast með framvindu þeirra þátta í efnahagslífinu sem áhrif geta haft á markmið samningsins, leggja formlegt mat á forsendur kjarasamningsins og eftir atvikum semja um viðbrögð við forsendubresti sem treysta forsendur samningsins og stuðla að því að hann haldi gildi sínu.

Forsenduákvæði-
Verðbólga

- Verði 12 mánaða verðbólga í ágúst 2025 ekki komin niður fyrir 4,95% eða hafi stjórnvöld ekki staðið við fyrirheit skv. yfirlýsingu verður heimilt að segja samningi upp þannig að hann falli úr gildi 31. október 2025.

  Forsenda um verðlag telst þó hafa staðist ef verðbólga á 6 mánaða tímabilinu frá mars - ágúst 2025 verður 4,7% eða lægri miðað við árshraða.

- Verði 12 mánaða verðbólga í ágúst 2026 ekki komin niður fyrir 4,7% verður heimilt að segja samningi upp þannig að hann falli úr gildi 31. október 2026.

  Forsenda um verðlag telst þó hafa staðist ef verðbólga á 6 mánaða tímabilinu frá mars - ágúst 2026 verður 4,4% eða lægri miðað við árshraða.

Forsenduákvæði-
Kauptaxtaauki – vörn gegn launaskriði

- Haldi kjarasamningar gildi sínu skal launa- og forsendunefnd í mars 2025, 2026 og 2027 úrskurða um sérstakan kauptaxtaauka, sýni launavísitala Hagstofu Íslands fyrir almennan vinnumarkað að laun hafi hækkað umfram hækkun lægstu kauptaxta.
- Bera skal saman hlutfallslega hækkun þeirrar vísitölu og hlutfallslega hækkun kjarasamninga SGS/Eflingar á sama tímabili.
- Kauptaxtaaukinn reiknast sem hlutfall umframhækkunar af framangreindum kauptaxta og hækka allir lágmarkskauptaxtar kjarasamninga aðila um það hlutfall frá og með 1. apríl ár hvert.

a) *Í mars 2025 skal horfa til tímabilsins nóvember 2023 - nóvember 2024*
b) *Í mars 2026 skal horfa til tímabilsins nóvember 2024 – nóvember 2025*
c) *Í mars 2027 skal horfa til tímabilsins nóvember 2025 - nóvember 2026*

Forsenduákvæði-
Framleiðniauki- tryggir launafólki hlutdeild í framleiðniaukningu

- Framleiðniauki tryggir launafólki hlutdeild í framleiðniaukningu.
- Kjarasamningurinn gerir ráð fyrir að framleiðnivöxtur verði 2% að jafnaði á ári á samningstímanum.
- Aukist framleiðni meira mun launafólk fá hlutdeild í þeirri verðmætaaukningu í formi sérstaks framleiðniauka, að því marki sem atvinnulífið hefur ekki þegar hækkað laun til samræmis við aukningu framleiðni.
- Í mars 2025 skal horfa til hækkunar kauptaxta og þróunar launavísitölu á tímabilinu nóvember 2023 - nóvember 2024.

Forsenduákvæði-
Framleiðniauki

- Vöxtur framleiðni samanstendur hvort tveggja af aukinni framleiðni vinnuafls og tækniþróun sem byggir á fjárfestingu. Mikilvægt er að áfram sé fjárhagslegur hvati til fjárfestinga. Famleiðniaukningin mun því að 70%

Framleiðnivöxtur 2025 og 2026	Framleiðniauki
> 2,0%	0,35%
> 2,5%	0,70%
> 3,0%	1,05%

- Getur ekki komið til útgreiðslu nema að efnhagsþróun hafi verið jákvæð
- Greiðist 1. apríl 2026 vegna framleiðni 2025
- Greiðist 1. apríl 2027 vegna framleiðni 2026
- Launa- og forsendunefnd ákvarðar framleiðniauka verði tilefni til greiðslu hans. Komi upp ófyrirséðar aðstæður sem hafa neikvæð áhrif á atvinnulífið gæti launa- og forsendunefnd þurft að taka afstöðu til þess hvort eða hvernig aukinn komi til.

Framlag stjórnvalda

- Framlag stjórnvalda er mikilvægur hluti af ávinningi kjarasamningsins. Ríkisstjórnin hefur kynnt aðgerðaáætlun sem felur í sér fjárframlög til ýmissa mála sem gagnast vinnandi fólki og er þar um að ræða aukningu árlegra ríkisútgjalda um samtals 20 milljarða á samningstímanum.

Framlag stjórnvalda-
Húsnæðismál og húsnæðisstuðningur

- Öflug íbúðauppbygging
  - Haldið verður áfram markvissri uppbyggingu í almenna íbúðakerfinu með opinberum framboðsstuðningi gegnum stofnframlög og hlutdeildarlán til að treysta húsnæðisöryggi og tryggja viðráðanlegan húsnæðiskostnað tekjulægri heimila. Stutt verður við byggingu allt að 1.000 íbúða á ári og tekjumörk hlutdeildarlána hækkuð um 8,2% frá 1. apríl 2024.
- Aukið framboð húsnæðis
  - Lóðaframboð bætt, stjórnsýsla einfölduð og lífeyrissjóðum auðveldað að koma að uppbyggingu á íbúðarhúsnæði til útleigu
  - Stuðlað verður að auknu framboði íbúðarhúsnæðis og fjölgun hagkvæmra íbúða ásamt aukinni aðkomu lífeyrissjóðanna að fjárfestingu í húsnæði
  - Stofnframlög og hlutdeildarlán tryggð á samningstímanum vegna bygginga 1.000 íbúða á ári
  - Tekjumörk hluteildarlána fyrstu kaupenda hækkuð um 8,2% 1. apríl 2024

Framlag stjórnvalda-
Húsnæðisstuðningur

- Sérstakur vaxtastuðningur vegna hás vaxtakostnaðar
  - *7 milljarðar á árinu 2024*
  - *Inngreiðsla á höfuðstól eða til lækkunar afborgana*
  - *Viðtakendur: 50.000 einstaklingar*

- Húsnæðisbætur
  - *Grunnfjárhæð og eignaskerðingarmörk hækka um 25% í júní 2024*
  - *Framlög hækka um 2,5 milljarða*
  - *Sérstök viðbót miðar að því að styðja betur við fjölmennari fjölskyldur*
  - *Réttarbætur tryggðar fyrir leigjendur með breytingum á húsaleigulögum, skýrari rammi um ákvörðn leigufjárhæðar og fyrirsjáanleika um breytingar á leigufjárhæð*
  - *Ráðist verður í kynningarátak um réttindi og skyldur á leigumarkaði, ráðgjöf og upplýsingagjöf til leigjenda aukin í samstarfi við Leigjendaaðstoðina*

Framlag stjórnvalda-
Barnafjölskyldur

- Stuðningur við barnafjölskyldur stórefldur
- Barnabætur hækkaðar – markmiðið er að fjölga viðtakendum barnabóta og að skerðingamörkin verði hækkuð í átt að miðtekjum
  - *Grunnfjárhæðir hækka um 6%*
  - *Skerðingarhlutfall lækkað úr 5% í 4%*
  - *Aukið um 3 milljarða árið 2024*
  - *Aukið um 2 milljarða árið 2025*

- Fæðingarorlof – hámarksupphæð hækkar úr 600 þúsund í 900 þúsund á tímabilinu í þremur áföngum
  - *Apríl 2024 – 700 þúsund kr.*
  - *Janúar 2025 – 800 þúsund kr.*
  - *Janúar 2026 – 900 þúsund kr.*
  - *Sérstök viðbót miðar að því að styðja betur við fjölmennari fjölskyldur*

- Lagaumgjörð leigumarkaðarins – Frumvarp á vorþingi
- Brúum bilið – á samningstímabilinu verður unnið að því að brúa bilið á milli fæðingarorlofs og leikskóla

Framlag stjórnvalda-
Barnafjölskyldur

- **Gjaldfrjálsar skólamáltíðir**

- Útfærð verður leið til að skólamáltíðir grunnskólabarna verði gjaldfrjálsar frá ágúst 2024 út samningstímann
- Ríki og sveitarfélög munu útfæra þetta í sameiningu fyrir lok maí 2024
- Óháðum aðila falið að leggja mat á framgang verkefnisins vorið 2026

Framlag stjórnvalda-
Ávinningur vegna húsnæðisbóta og barnabóta

Einstaklingur, barnlaus

	Húsnæðisbætur			Barnabætur		
Tekjur	Fyrir	Eftir	Breyting	Fyrir	Eftir	Breyting
500.000	37.798	47.957	10.159	0	0	0
750.000	10.298	20.457	10.159	0	0	0
1.000.000	0	0	0	0	0	0

Einstætt foreldri með tvö börn, annað undir 7 ára aldri

	Húsnæðisbætur			Barnabætur		
Tekjur	Fyrir	Eftir	Breyting	Fyrir	Eftir	Breyting
500.000	62.916	78.645	15.729	78.275	89.000	10.725
750.000	61.188	76.917	15.729	59.554	69.833	10.279
1.000.000	33.688	49.417	15.729	47.054	59.833	12.779

Par með tvö börn, annað undir 7 ára aldri

	Húsnæðisbætur			Barnabætur		
Tekjur	Fyrir	Eftir	Breyting	Fyrir	Eftir	Breyting
500.000	68.159	85.199	17.040	62.500	65.500	3.000
750.000	45.662	62.702	17.040	44.042	58.833	14.792
1.000.000	0	7.702	7.702	17.438	31.333	13.896
2.000.000	0	0	0	0	11.333	11.333

Framlag stjórnvalda-
Önnur atriði

- Gjaldskrár hins opinbera – Ríkið skuldbindur sig til að hækka ekki umfram 2,5% á árinu 2025. Tilmæli til sveitarfélaga um að endurskoða áður útgefnar hækkanir og halda þeim innan 3,5% vegna barnafjölskyldna.
- Ábyrgðasjóður launa – Hámarksábyrgð fylgi verðlagi og launaþróun, hækkar í þremur áföngum í 970 þúsund í lok samningstímans.
- Kostnaður við að sækja heilbrigðisþjónustu á landsbyggðinni – Ferðum fjölgað í fjórar á ári.
- Vinnustaðanámssjóður – Viðbótarfjármagn í sjóðinn 150 milljónir króna.
- Menntasjóður námsmanna – Breytingar gerðar á lögum til að létta vaxtabyrði og draga úr ófyrirséðum hækkunum.
- Virðismat starfa – Vinnunni verður haldið áfram, virðismatskerfi innleitt í áföngum og liggi fyrir í árslok 2026.

Árangur 1-
Aukinn kaupmáttur

- Launahækkanir eru hóflegar, sem skapar svigrúm í fyrirtækjum og hjá þjónustuaðilum til örra verðlækkana
- Vextir eiga að geta að öðru óbreyttu lækkað í humátt með verðlagi
- Framlag ríkisins bætir kaupmátt stórlega á fyrsta ári, einkum með aðgerðum fyrir barnafjölskyldur og með auknum húsnæðisstuðningi
- Framlag ríkis mun skila 20 milljörðum, svipað og farið var fram á – en ráðstöfun er að hluta með öðrum hætti en lagt var upp með
- Um helmingur skilar sér í eflingu tilfærslukerfanna (um 10 milljarðar), en minnstur árangur náðist í hækkun vaxtabóta
- Í staðinn verður á árinu 2024 greiddur sérstakur vaxtastuðningur, háð skuldastöðu og tekjum fólks. Hámark fyrir einhleypa er 150 þús., 200 þús. fyrir einstæða foreldra og 250 þús. fyrir hjón. Kostar 5-7 milljarða.
- Þetta greiðist inn á höfuðstól eða til lækkunar á afborgunum, eftir vali fólks

Árangur 2-
Fríar skólamáltíðir

- Þetta kemur í stað endurreisnar vaxtabótakerfisins
- Frá og með haustinu 2024 verða skólamáltíðir í grunnskólum gjaldfrjálsar
- Í Reykjavík er þetta nú kostnaður upp á tæpar 13 þús. kr. á mánuði fyrir eitt barn. Fyrir 2 börn er þetta þá sparnaður í útgjöldum barnafjölskyldna sem nemur nærri 26 þús. kr. á mánuði (í 9 mánuði á ári).
- Það er ígildi um 40 þús. kr. launahækkunar. Þetta mun kosta um 5 milljarða á ári.
- Tilmæli Sambands íslenskra sveitarfélaga að allir taki þátt
- 4.250 milljónir

Árangur 3-
Leigjendur

- Leigubætur munu hækka um 25% og sérstök aukahækkun kemur til barnmargra fjölskyldna á leigumarkaði: 24 þús. aukalega fyrir hjón með 3 börn og 31 þús fyrir hjón með 4 börn.
- Bætt er við átak um fjölgun íbúða úr 2000 (sem áður var fram komið) í 4000 á samningstímanum, fyrir lágtekjufólk.
- Þetta eru stofnframlög sem nýtast m.a. í almennu íbúðakerfi verkalýðshreyfingarinnar
- Mun kosta aukalega um 7,5-9 milljarða á ári á seinustu árum samningsins
- Unnið verður áfram að endurbótum á húsnæðisstefnu, en ekki verður um fulla samræmingu á sérstökum húsnæðisstuðningi sveitarfélaga að ræða (sem er galli).

Árangur 4-
Leigumarkaður

- Frumvarp væntanlega afgreitt á vorþingi 2024. Styrkir réttarstöðu leigjenda og hamlar hækkunum leigu (grein 3.5)
- Almenn skráningarskylda leigusamninga í leiguskrá Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar verður lögfest (fleiri munu fá leigubætur og réttarstaða styrkist, m.a. fyrir innflytjendur)
- Upplýsingar um markaðsleigu sambærilegs húsnæðis verði þar með aðgengilegri samningsaðilum til viðmiðunar við ákvörðun leigufjárhæðar
- Forgangsréttur leigjenda til áframhaldandi leigu húsnæðis við lok tímabundins leigusamnings verður efldur
- Skýrara regluverk um ákvörðun leigufjárhæðar í upphafi við gerð leigusamnings, við breytingar á leigutíma og við endurnýjun eða framlengingu samnings að leigutíma loknum
- Kærunefnd húsamála verður efld, m.a. til að leysa úr ágreiningsmálum um ákvörðun leigufjárhæðar. Beinni viðmið um leiguhækkanir vantar þó.

Árangur 5-
Barnabætur

- Hækkun barnabóta og dregið úr skerðingum vegna tekna úr 5% í 4%
- Verðtrygging barnabóta í tvö ár (hreyfingin þarf í framhaldinu að þrýsta á um varanlega verðtryggingu allra bóta)
- Hámark greiðslna í fæðingarorlofi hækkar úr 600 þús. í 700 þús árið 2024, í 800 þús. á árinu 2025 og áfram í 900 þús. árið 2026. Þetta mun kosta um 4 milljarða þegar allt er komið.
- Dregið verður úr umönnunarbili í fæðingarorlofi (í vinnslu)
- Greiðslur úr ábyrgðasjóði launa hækkaðar

Ávinningur af vaxtalækkun-
Lán með jafnar afborganir- óverðtryggt

SAMIÐN 30 1993-2023

Lánsfjárhæð	Lækkun vaxta	Ávinningur pr. mánuð	Sambærileg "launahækkun"
25.000.000	1%	20.833	33.560
	1,50%	31.250	50.350
	2%	41.667	67.130
	2,50%	52.083	83.910

Lánsfjárhæð	Lækkun vaxta	Ávinningur pr. mánuð	Sambærileg "launahækkun"
33.000.000	1%	27.500	44.300
	1,50%	41.250	66.460
	2%	55.000	88.600
	2,50%	68.750	110.760

Lánsfjárhæð	Lækkun vaxta	Ávinningur pr. mánuð	Sambærileg "launahækkun"
40.000.000	1%	33.333	53.706
	1,50%	50.000	80.559
	2%	66.667	107.413
	2,50%	83.333	134.265

Lánsfjárhæð	Lækkun vaxta	Ávinningur pr. mánuð	Sambærileg "launahækkun"
60.000.000	1%	50.000	80.560
	1,50%	75.000	120.840
	2%	100.000	161.120
	2,50%	125.000	201.400

Jafngreiðslulán (annuitet)- verðtryggt
Jafnar afborganir – óverðtryggt
40 ára lán

Lánsfjárhæð og vextir	Lánsform	Greiðslubyrði (á fyrsta ári*)	Eftirstöðvar láns eftir 10 ár	Eftirstöðvar láns eftir 20 ár	Eftirstöðvar láns eftir 30 ár	Vaxtakostnaður láns	Heildarkostnaður láns
25,0 m **3,5% vextir (6,6% verðbólga)**	Jafnar greiðslur verðtryggt	100.300*	40,9 m	60,1 m	67,1 m	**68,0 m**	**216,8 m**
25,0 m **3,5% vextir (3,6% verðbólga)**	Jafnar greiðslur verðtryggt	98.700*	30,8 m	34,0 m	28,5 m	**38,6 m**	**102,5 m**
25,0 m **10,75% vextir**	Jafnar afborganir óverðtryggt	273.500	18,8 m	12,5 m	6,3 m	**53,9 m**	**78,9 m**
25,0 m **7,75% vextir**	Jafnar afborgarnir óverðtryggt	211.700	18,8 m	12,5 m	6,3 m	**38,8 m**	**63,8 m**
25,0 m **5,75% vextir**	Jafnar afborgarnir óverðtryggt	170.500	18,8 m	12,5 m	6,3 m	**28,8 m**	**53,8 m**

Aukinn orlofsréttur og breyting á ávinnslu orlofs

SAMIÐN 30 1993-2023

- Sveinar í byggingariðnaði og skrúðgarðyrkju:

Eldra fyrirkomulag:

SVEINAR Í BYGGINGARIÐNAÐI OG SKRÚÐGARÐYRKJU

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?
24	10,04%	
28	12,07%	5 ára starf í starfsgrein
29	12,55%	5 ár í sama fyrirtæki
30	13,04%	10 ár í sama fyrirtæki

Nýtt fyrirkomulag:

SVEINAR Í BYGGINGARIÐNAÐI OG SKRÚÐGARÐYRKJU

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?	*tekur gildi:*
<u>25</u>	10,64%	Sveinspróf lágmark	*1.5.2024*
28	12,07%	3 ár í fyrirt./5 ár í starfsgr.	*1.5.2025*
30	13,04%	5 ár í sama fyrirtæki	*1.5.2025*

**Starfsmaður sem hefur aukinn orlofsrétt vegna starfs hjá sama vinnuveitanda öðlast hann að nýju hjá nýjum vinnuveitanda <u>eftir tveggja ára starf</u>, enda hafi rétturinn verið sannreyndur.* *1.5.2024*

Aukinn orlofsréttur og breyting á ávinnslu orlofs

- Sveinar í hársnyrtifræðum og snyrtifræðum:

Eldra fyrirkomulag:

SVEINAR Í HÁR- OG SNYRTIFRÆÐUM

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?
24	10,04%	
26	11,11%	5 ára starf í starfsgrein
27	11,59%	10 ár í sömu starfsgrein
28	12,07%	5 ára starf í sama fyrirtæki
30	13,04%	10 ár í sama fyrirtæki

Nýtt fyrirkomulag:

SVEINAR Í HÁR- OG SNYRTIFRÆÐUM

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?	*tekur gildi:*
25	10,64%	Sveinspróf lágmark	*1.5.2024*
28	12,07%	3 ár í fyrirt./5 ár í starfsgr.	*1.5.2025*
30	13,04%	5 ár í sama fyrirtæki	*1.5.2025*

Starfsmaður sem hefur aukinn orlofsrétt vegna starfs hjá sama vinnuveitanda öðlast hann að nýju hjá nýjum vinnuveitanda **eftir tveggja ára starf, enda hafi rétturinn verið sannreyndur.* *1.5.2024*

Aukinn orlofsréttur og breyting á ávinnslu orlofs

- Félag pípulagningameistara:

Eldra fyrirkomulag:

FÉLAG PÍPULAGNINGAMEISTARA		
Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?
24	10,04%	
26	11,11%	5 ára starf í starfsgrein
27	11,59%	10 ár í sömu starfsgrein
28	12,07%	5 ár í fyrirt./10 ár í starfsgr.
30	13,04%	10 ár í sama fyrirtæki

**Starfsmaður sem hefur aukinn orlofsrétt vegna starfs hjá sama vinnuveitanda öðlast hann að nýju hjá nýjum vinnuveitanda eftir þriggja ára starf, enda hafi rétturinn verið sannreyndur.*

Nýtt fyrirkomulag:

FÉLAG PÍPULAGNINGAMEISTARA			
Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?	*tekur gildi:*
25	10,64%	Sveinspróf lágmark	*1.5.2024*
28	12,07%	3 ár í fyrirt./5 ár í starfsgr.	*1.5.2025*
30	13,04%	5 ár í sama fyrirtæki	*1.5.2025*

Starfsmaður sem hefur aukinn orlofsrétt vegna starfs hjá sama vinnuveitanda öðlast hann að nýju hjá nýjum vinnuveitanda **eftir tveggja ára starf, enda hafi rétturinn verið sannreyndur.* 1.5.2024

Aukinn orlofsréttur og breyting á ávinnslu orlofs

- Bílgreinasambandið (BGS):

Eldra fyrirkomulag:

BÍLGREINASAMBANDIÐ

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?
24	10,04%	
26	11,11%	5 ára starf í starfsgrein
27	11,59%	10 ár í sömu starfsgrein
28	12,07%	5 ár í fyrirt./10 ár í starfsgr.
30	13,04%	10 ár í starfsgrein

Nýtt fyrirkomulag:

BÍLGREINASAMBANDIÐ

Orlofsdagar	Orlofsprósenta	Hvernig áunnið?	*tekur gildi:*
<u>25</u>	10,64%	Sveinspróf lágmark	*1.5.2024*
28	12,07%	3 ár í fyrirt./5 ár í starfsgr.	*1.5.2025*
30	13,04%	5 ár í sama fyrirtæki	*1.5.2025*

**Starfsmaður sem hefur aukinn orlofsrétt vegna starfs hjá sama vinnuveitanda öðlast hann að nýju hjá nýjum vinnuveitanda <u>eftir tveggja ára starf</u>, enda hafi rétturinn verið sannreyndur.* *1.5.2024*

FJÖLGUN IÐNNEMA MEÐ ÞVÍ AÐ TENGJA RAFRÆNAR FERILBÆKUR VIÐ KJÖR IÐNNEMA

Fjölgun iðnnema

- Með því að tengja lengd starfsnáms við rafrænar ferilbækur er hvati fyrir nema og atvinnurekanda til að nýta tímann vel enda fjárhagslegur hvati fyrir nema að ná færni fljótt og eins fyrir atvinnurekanda að fá fyrr útskrifaðan svein til starfa
- Með því að gera starfsnám skilvirkara og styttra er tækifæri fyrir fyrirtæki til að taka að sér fleiri nema
- Eftir því sem fleiri nemar komast á samning og ljúka starfsnámi því fleiri iðnaðarmenn eru til staðar!

Fjölgun iðnnema

- Iðnnemi fer á launaþrep 2 (sama og launaþrep 3 í dag, núverandi þrep 2 fari út) um næstu vikumót eftir að 65% færni er náð skv. rafrænni ferilhandbók
- Iðnnemi fer þó eigi síðar í launaþrep 2 en eftir að 34 vikna starfsnámi er náð m.v. fulla dagvinnu skv. kjarasamningi
- Iðnnemi sem lokið hefur starfsnámi skv. ferilhandbók fer í launaþrep 3 þar til sveinsprófi er náð sem yrði jafnhátt og laun sérhæfðra aðstoðarmanna með mikla faglega reynslu

Byggingamenn, málmiðnaðarmenn, múrarar, píparar og skrúðgarðyrkjumenn

SAMIÐN 30 1993-2023

Launaflokkur 1.
Iðnaðarmenn með sveinspróf eða sambærilega menntun

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun	565.282	594.284	623.266	652.230	115.974	21,6%
Eftir 1 ár	570.935	600.227	629.499	658.753	117.134	21,6%
Eftir 3 ár	576.644	606.229	635.793	665.339	118.304	21,6%
Eftir 5 ár*	582.410	612.291	642.151	671.992	*nýtt þrep	*nýtt þrep

*nýtt þrep

A.m.k. 5 ára sveinspróf og meistararéttindi.
Iðnaðarmaður með tvöfalt sveinspróf sem bæði nýtast í starfinu.

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Grunnlaun	588.623	618.823	649.001	679.161	120.762	21,6%
Eftir 5 ár frá meistararéttindum*	606.458	637.574	668.666	699.739	*nýtt þrep	*nýtt þrep

*nýtt þrep

Iðn- og vélfræðingar

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun	610.222	641.530	672.816	704.083	125.194	21,6%
Eftir 1 ár	616.324	647.945	679.544	711.123	126.445	21,6%
Eftir 3 ár	622.488	654.425	686.340	718.235	127.710	21,6%

Byggingamenn, málmiðnaðarmenn, múrarar, píparar og skrúðgarðyrkjumenn

		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Launaflokkur 2. Iðnaðarmenn án sveinsprófs	Byrjunarlaun	508.753	534.855	560.939	587.007	*104.377*	*21,6%*
	Eftir 1 ár	513.840	540.203	566.547	592.875	*105.419*	*21,6%*

		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Sérhæfðir aðstoðarmenn í iðnaðarstörfum með mikla faglega reynslu í iðngreininni	Byrjunarlaun	438.483	462.930	487.375	511.823	*97.787*	*23,6%*
	Eftir 1 ár	442.868	467.559	492.249	516.941	*98.765*	*23,6%*
	Eftir 3 ár	449.511	474.572	499.633	524.695	*100.246*	*23,6%*
	Eftir 5 ár í sama ft.	458.501	484.063	509.626	535.189	*102.251*	*23,6%*

		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Starfsþjálfunarnemar	Launaþrep 1	395.520	412.294	429.068	445.842	*Ný viðmið*	*Ný viðmið*
	Launaþrep 2	421.641	439.523	457.405	475.287	*Ný viðmið*	*Ný viðmið*
	Launaþrep 3	442.723	461.499	480.275	499.051	*Ný viðmið*	*Ný viðmið*

Einingaverð í ákvæðisvinnu og kostnaðarliðir

Ákv.vinna á einingu án kostnaðarliða	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, %
Húsasm.	14,97	15,54	16,11	16,68	*15,8%*

Ákv.vinna á einingu með kostnaðarliðum	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, %
Málarar	10,87	11,28	11,69	12,11	*15,8%*
Múrarar	143,14	148,58	154,02	159,50	*15,8%*
Píparar	17,97	18,65	19,33	20,02	*15,8%*

Hársnyrtisveinar

Hársnyrtir með sveinspróf eða sambærilega menntun

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun	565.282	594.284	623.266	652.230	115.974	21,6%
Eftir 1 ár	570.935	600.227	629.499	658.753	117.134	21,6%
Eftir 3 ár	576.644	606.229	635.793	665.339	118.304	21,6%
Eftir 5 ár*	582.410	612.291	642.151	671.992	*nýtt þrep	*nýtt þrep

*nýtt þrep

Hársnyrtir með a.m.k. 5 ára sveinspróf og meistararéttindi

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Grunnlaun	588.623	618.823	649.001	679.161	120.762	21,6%
Eftir 5 ár frá meistararéttindum*	606.458	637.574	668.666	699.739	*nýtt þrep	*nýtt þrep

*nýtt þrep

Launaflokkur 2. Hársnyrtir án sveinsprófs

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun	508.753	534.855	560.939	587.007	104.377	21,6%
Eftir 1 ár	513.840	540.203	566.547	592.875	105.419	21,6%

Iðnnemar í hársnyrtigreinum
Fjögurra ára iðnnám, laun fyrir unninn tíma

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Launaþrep 1	363.699	379.124	394.549	409.974	ný viðmið	ný viðmið
Launaþrep 2	402.089	419.142	436.195	453.248	ný viðmið	ný viðmið
Launaþrep 3	422.193	440.098	458.003	475.908	ný viðmið	ný viðmið

Snyrtifræðingar

Launaflokkur 1. Snyrtifræðingur með sveinspróf		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
	Byrjunarlaun	565.282	594.284	623.266	652.230	*115.974*	*21,6%*
	Eftir 1 ár	570.935	600.227	629.499	658.753	*117.134*	*21,6%*
	Eftir 3 ár	576.644	606.229	635.793	665.339	*118.304*	*21,6%*
	Eftir 5 ár*	582.410	612.291	642.151	671.992	**nýtt þrep*	**nýtt þrep*

**nýtt þrep*

Snyrtifræðingur með a.m.k. 5 ára sveinspróf og meistararéttindi		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
	Grunnlaun	588.623	618.823	649.001	679.161	*120.762*	*21,6%*
	Eftir 5 ár frá meistararéttindum*	606.458	637.574	668.666	699.739	**nýtt þrep*	**nýtt þrep*

**nýtt þrep*

Iðnnemar Fjögurra ára iðnnám, laun fyrir unninn tíma		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
	Launaþrep 1	363.699	379.124	394.549	409.974	*ný viðmið*	*ný viðmið*
	Launaþrep 2	402.089	419.142	436.195	453.248	*ný viðmið*	*ný viðmið*
	Launaþrep 3	422.193	440.098	458.003	475.908	*ný viðmið*	*ný viðmið*

Meistarafélög í byggingariðnaði innan SA

	2024	2025	2026	2027		Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Sveinar							
Byrjunarlaun	572.079	601.430	630.760	660.072		*117.368*	*21,6%*
Eftir 3 ár	583.520	613.458	643.375	673.274		*119.716*	*21,6%*
Lágmarkstaxti í viðgerðarvinnu Lágmarkstaxti starfsm. með faglega ábyrgð eða meistarapróf eða tvö sveinsbréf sem nýtast í starfi	591.731	622.090	652.428	682.747		*682.747*	*21,6%*
	595.645	626.205	656.743	687.263		*125.916*	*21,6%*
	586.799	610.549	634.299				
	597.555	621.305	645.055	668.805		*95.000*	*16,6%*
	608.682	632.432	656.182	679.932		*95.000*	*16,2%*
	620.195	643.945	667.695	691.445		*95.000*	*15,9%*
	632.107	655.857	679.607	703.393		*95.036*	*15,6%*
	644.429	668.179	691.929	716.147		*95.468*	*15,4%*
	656.843	680.593	704.413	729.068		*95.975*	*15,2%*
	669.979	694.204	718.502	743.649		*viðbót*	*viðbót*

Bílgreinasambandið (BGS)

	2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun sveins	592.370	622.762	653.133	683.485	*121.531*	*21,6%*
Eftir 1 ár í starfsgrein	609.039	638.763	667.359	695.703	*117.936*	*20,4%*
Eftir 3 ár í starfsgrein	616.917	647.026	675.992	704.703	*119.463*	*20,4%*
Eftir 5 ár í starfsgrein	621.800	649.281	678.363	707.862	*109.812*	*18,4%*

2 sveinsbr., verkstj. II o.fl.	631.867	655.617	679.367	703.145	*95.028*	*15,6%*
Aðstoðarverkstjóri o.fl.	648.189	671.939	695.689	720.038	*95.599*	*15,3%*
Verkstjóri 1	658.955	682.705	706.600	731.331	*96.126*	*15,1%*

Launaflokkur 2	515.216	541.649	568.064	594.463	*105.702*	*21,6%*

		2024	2025	2026	2027	Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Iðnnemar	Launaþrep 1	421.966	439.862	457.758	475.654	*ný viðmið*	*ný viðmið*
	Launaþrep 2	454.379	473.649	492.919	512.189	*ný viðmið*	*ný viðmið*
	Launaþrep 3	477.098	497.332	517.566	537.800	*ný viðmið*	*ný viðmið*

Félag pípulagningameistara

	2024	2025	2026	2027		Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Byrjunarlaun sveins	622.297	654.224	686.129	715.956		125.612	21,3%
E. 5 ár í starfsgr.	647.322	671.072	694.822	721.920		98.348	15,8%
E. 7 ár í starfsgr.	658.955	682.705	706.600	731.331		96.126	15,1%
2 sveinsbr., verkstj. II o.fl.	670.881	694.631	718.943	744.106		96.975	15,0%
Aðstoðarverkstjóri o.fl.	680.489	704.306	728.957	754.470		97.731	14,9%
Verkstjóri 1	691.164	715.355	740.392	766.306		98.892	14,8%
	701.839	726.403	751.827	778.141		100.052	14,8%
	712.514	737.452	763.263	789.977		101.213	14,7%
Launaflokkur 2	517.109	543.640	570.152	596.648		106.091	21,6%

	2024	2025	2026	2027		Hækkun alls, kr.	Hækkun alls, %
Launaþrep 1	424.835	442.852	460.869	478.886		ný viðmið	ný viðmið
Launaþrep 2	455.649	474.973	494.297	513.621		ný viðmið	ný viðmið
Launaþrep 3	478.431	498.721	519.011	539.301		ný viðmið	ný viðmið

Önnur réttindamál í kjarasamningnum

- Keðjuábyrgð
- Heimildir eftirlitsfulltrúa
- Uppsagnarvernd- ný grein 7.8, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi
- Kafli um trúnaðarmenn- grein 11
- Bókun um áhrif tómlætis (fyrning launakrafna)
- Bókun um bætt starfsumhverfi og eftirlit í byggingar- og mannvirkjagerð
- Bókun um vinnustaðaeftirlit
- Bókun vegna ábendinga um öryggi og aðbúnað